

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Sk 8, 9 – 24

Text: Sk 13, 1 – 12 *V Antiochii byli v církvi proroci a učitelé: Barnabáš, Simeon zvaný Černý, Lucius z Kyrény, Manahem, který býval druhem tetrarchy Heroda, a Saul. Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: "Oddělte mi Barnabáše a Saula ke dílu, ke němuž jsem je povolal." A tak po modlitbách a postu na ně vložili ruce a vyslali je ke dílu. Posláni tedy Duchem svatým, odešli Barnabáš a Saul do Seleukie a odtud se plavili na Kypr. Když dopluli do Salaminy, zvěstovali tu slovo Boží v židovských synagógách. Měli s sebou i Jana jako pomocníka. Pak prošli celým ostrovem až do Páfu. Tam se setkali s jakýmsi židovským kouzelníkem, který se vydával za proroka; říkali mu Barjesus. Byl u dvora místodržitele Sergia Paula, muže vzdělaného. Ten ke sobě povolal Barnabáše a Saula, protože chtěl slyšet Boží slovo. Ale Elymas, ten kouzelník - tak se totiž vykládá jeho jméno - vystoupil proti nim a snažil se odvrátit místodržitele od víry. V tu chvíli Saul, kterému říkali také Pavel, byl naplněn Duchem svatým, upřel na Elymase zrak a řekl: "Ty svůdce všeho schopný, synu děblův, nepříteli Boží spravedlnosti, kdy už přestaneš podvracet přímé cesty Páně? Nyní na tebe dopadne Boží trest: Oslepneš a neužiješ sluneční světlo, dokud se nad tebou Bůh neslituje." Tu Elymase náhle obestřela mrákota a tma, tápal kolem sebe a hledal, kdo by ho vedl za ruku. Když místodržitel uviděl, co se stalo, uvěřil, pln údivu nad učením Páně.*

Jak to měli tenkrát snadné! Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: Oddělte mi...toho a toho... Dnes? To my nesmíme ani naznačovat. Také je ale důležité, co té volbě apoštola Pavla tenkrát předcházelo: Čteme, že na vyvoleného apoštola vkládali ruce až po modlitbách a postu. Tak, což o to, to my se modlíme, ale s tím pústem je to slabší. Ona totiž drahota, krize, chudoba a bída nejsou postem. Půst je vždycky dobrovolný, svobodný a má duchovní účel. Znamená, že se něčeho radostně a dobrovolně zřeknu pro nějaký vyšší záměr. Zatímco na bídu si jenom stěžujeme a naříkáme. A když si stěžujeme a naříkáme, pak nejsme dost vnímaví na hlas Ducha svatého, který tak snadno přehlušíme.

Všimněte si, že Duch svatý promlouvá právě při bohoslužbách a postu. Tedy při ztišení, při kontemplaci, a při tzv. naslouchajících modlitbách. To jsou takové modlitby, kdy nám nejde o naše žádosti a touhy, ale kdy úpěnlivě nasloucháme Božím žádostem a touhám a prosíme, aby nám je Pán Bůh zjevil. A pak se může stát i to, co čteme: Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, promluvil Duch svatý.

Takže to je můj první poznatek z toho dnešního textu. Naslouchajme Duchu svatému. On nás uvádí „ve všelikou pravdu“, jak říkají Kraličtí. Ano, jsou lidé, kteří by si rádi i samého Ducha svatého koupili, aby mluvil v jejich prospěch, kdyby to bylo možné.

Takový člověk žil v Samaří. Byl to Šimon kouzelník, který samařanům vysloveně učaroval a říkal o sobě, že je v něm božská moc. Čteme o něm ve Skutcích v 8. kap.: Všichni – prostí i významní – mu dychtivě naslouchali a říkali si: „On je ta božská moc, která se nazývá Veliká.“ Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. A tento Šimon Kouzelník, když viděl, že ten, na koho apoštolové vložili ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: „Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce.“ Petr mu odpověděl: „Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze!“ Ono, bratři a sestry, abychom byli upřímní, za peníze se dá pořídit leccos. Dokonce, za peníze se dají koupit i lidé. Zvláště, když mají pocit bídy a chudoby. Ale Duch svatý není prodejná komodita. Duch svatý je suverénní Bůh, který promlouvá k srdci člověka. Je to Bůh, kterým my lidé nemůžeme disponovat ani se jím zaštit'ovat, protože by to bylo braní Božího jména nadarmo. Duchu svatému lze jenom naslouchat a nechat se jím vést.

Tak ani Saul, tedy apoštol Pavel nevládl Duchem Božím, ale Duch Boží ovládal jeho kroky. Proto čteme: „Posláni tedy Duchem svatým, odešli Barnabáš a Saul do Seleukie

a odtud se plavili na Kypr. Pak prošli celým ostrovem až do Páfu. Tam se setkali s jakýmsi židovským kouzelníkem, který se vydával za proroka; říkali mu ~~Bab~~ Barjezus. Já nevím, proč apoštolové vždycky naráželi na takové šarlatány, kteří dovedli chytře ovládat celé masy lidí. A tento Barjezus byl u dvora místodržitele Sergia Paula, muže vzdělaného. Je to zvláštní, že i takový moudrý a vzdělaný člověk, jakým byl místodržitel Sergius, si vydrží kouzelníka, který ho oblbuje svou magií. Sergius, člověk vzdělaný ovšem popřával sluchu všemu zajímavému, a tak si pozval i apoštoly, protože chtěl slyšet Boží slovo. Ale Elymas, ten kouzelník – tak se totiž vykládá jeho jméno – vystoupil proti nim a snažil se odvrátit místodržitele od víry. V té chvíli hrozilo, že celé Pavlovo snažení vyjde naprázdno. Pavel měl jedinečnou příležitost získat místodržitele pro Krista. A všechno teď může být zmařeno čarami a magií jednoho šilence, kterému jsou schopni uvěřit i vzdělaní lidé. V následujících verších můžeme tedy číst, že Duch svatý je nejen mírný jako holubice, ale také rázný, jednoznačný a nekompromisní: V tu chvíli totiž Saul, kterému také říkali Pavel, byl naplněn Duchem svatým, upřel na Elymase zrak a řekl: „Ty svůdce všeho schopný, synu d'áblův, nepříteli Boží spravedlnosti, kdy už přestaneš podvracet přímé cesty Páně? Nyní na tebe dopadne Boží trest: Oslepneš a neuzříš sluneční světlo, dokud se nad tebou Bůh neslituje.“ Tu Elymase náhle obestřela mrákota a tma, tápal kolem sebe a hledal, kdo by ho vedl za ruku.

Milí přátelé, jsme trochu na pochybách, zda i tohle je dílo Ducha svatého. Máme za to, že Duch svatý jedná vždycky jen v rukavičkách. Ale popravdě řečeno, v rukavičkách často jedná právě d'ábel. Ale ani Duch svatý není jen holubice, on je také oheň. A tak Pavel, když je naplněn Duchem svatým, se rozhorlí a Barjezuse prohlásí za slepce, který si nevidí ani na špičku nosu. A lidská zaslepenost, to je metla lidstva, doslova Boží trest. A není to v Novém zákoně jediný takový drsný trest pro všechny podvodníky. Ananiáš a Zafira dokonce padli k zemi mrtví, když je z krádeží obvinil apoštol Petr. Pavel tedy dělá něco podobného. Jednoznačně ukáže prstem na Barjezuse a pojmenuje ho nelichotivě ale pravdivě: „Ty svůdce všeho schopný, synu d'áblův, nepříteli Boží spravedlnosti.“ Mohl si to Pavel dovolit? Nejen že mohl, ale v té chvíli musel. Můžeme si i my dovolit mluvit podobně kriticky, když vidíme, že někdo podvrací přímé cesty Páně, kouzlí s fakty, dovede učarovat lidem a magicky působí na lidi jako nějaké masové okultní médium?“ My nejen tomu můžeme učinit přítrž, my musíme. Jenom tak bude naše víra odvážná a užitečná. Apoštolu Pavlovi se podařilo ukázat místodržiteli Sergiovi, že Barjezus je totálně slepý. Vždyť jen ~~č~~ tápal kolem sebe a hledal, kdo by ho vedl za ruku. Najednou byl se svými kouzly v koncích. A nespatriil sluneční světlo, které se v tu chvíli rozlilo po kraji. Když místodržitel uviděl, co se stalo, uvěřil, pln údivu nad učením Páně.

Bratři a sestry, slovo Boží nás nepřestává udivovat svou přímočarostí, apoštolové svou odvahou a Duch svatý svobodou, s níž odhaluje pravdu. A tak uvěřme spolu s místodržitelem Sergiem, plni údivu nad učením Páně, které hlásali apoštolové, ať už Petr nebo Pavel.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, přišel jsi na svět, abys přivedl nás hříšné k pokání. Kéž pochopíme, že víra v tebe znamená především odvahu litovat svých vin, odvahu jednat nově, rozhodně a odvážně podle tvých přikázání, domýšlet je do svého života a nechat se vést Duchem svatým, který nám ukazuje směr. Amen.*